

ADMINISTRATĪVĀ UN KRIMINĀLĀ JUSTĪCIJA

JŪLIJS
AUGUSTS /2017
SEPTEMBRIS

Nr. 3 (80)

Baltijas Starptautiskās akadēmijas
zinātniski teorētisks žurnāls

Galvenais redaktors

Dr.iur. Dainis Mežulis

Redakcijas kolēģija

Dr.iur. Petrus C.van Duyne (Nīderlande)

Dr.habil.iur. Jans Vidackis (Polija)

Dr.habil.iur. Viktors Justickis (Lietuva)

Dr.iur. Kristians Arbaiters (Vācija)

Dr.iur. Anatolijs Volobujevs (Ukraina)

Dr.iur. Larisa Beļajeva (Krievija)

Dr.iur. Petro Bilenčuks (Ukraina)

Dr.habil.iur. Jāns Huiks (Igaunija)

Jur.zin.kand. Vladimirs Rudņevs (Krievija)

Dr.iur. Valērijs Bužors (Moldova)

Dr.phil. Dilip K. Das (ASV)

Dr.iur. Risto Pullats (Igaunija)

Ph.D. Cveta Markova (Bulgārija)

Dr.iur. Vladimirs Žuravels (Ukraina)

Dr.iur. Sandra Kaija (Latvija)

Dr.iur. Ārija Meikališa (Latvija)

Dr.iur. Vitolds Zahars (Latvija)

Dr.habil.iur. Osvalds Joksts (Latvija)

Dr.iur. Aivars Endziņš (Latvija)

Dr.iur. Jānis Načisčionis (Latvija)

Dr.iur. Jānis Baumanis (Latvija)

Dr.iur. Ivars Kronis (Latvija)

Dr.habil.phil. Ivans Vedins (Latvija)

Dr.philol. Jeļena Bescennaja (Latvija)

Literārā redaktore

Dr.philol. Jeļena Bescennaja

Izgatavots

SIA "Petrovskis un Ko"

Vāka autore

Anita Dimante

Visi raksti ir recenzēti atbilstoši

Latvijas Zinātnes padomes prasībām.

Recenzijas ir pieejamas žurnāla redakcijā.

*Autoru viedoklis var nesakrist
ar redakcijas kolēģijas viedokli.*

Par faktu pareizību atbild rakstu autori.

SATURS

Z. Indrikovs Žurnālam *Administratīvā un Kriminālā Justīcija* – 20 5

Kriminālistikas un operatīvās darbības teorijas apakšnozare

A. Zīle Latentu papillārliņiju rakstu pēdu vizualizēšanas un izņemšanas iespējas no miruša cilvēka ādas. Eksperimentālās sērijas rezultāti 12

Krimināltiesību apakšnozare

U. Krastiņš Komplicēta vienota noziedzīga nodarījuma teorētiskie aspekti 24

S. Kaija Kriminālprocesuālo funkciju nodalīšana 32

M. Sumbarova Izmeklētāja kriminālprocesuālās darbības aktuālie jautājumi 39

Valsts tiesību apakšnozare

**T. Jurkeviča,
K. Šmits** Pierādīšanas pienākums: pierādīšanas standarta procesuālā izpratne 44

L. Beļajeva Nepilngadīgo likumpārkāpēju iestādes Baltijā 19. gs. un 20 gs. sākumā 52

J. Zīle Nokavēts tiesiskums ir neīstenots tiesiskums 61

Z. Indrikovs Žurnālā 2004.-2017. gadā publicēto rakstu tematiskais rādītājs (Nr.26.-80.) 66

Latvijas Zinātnes padomes lēmums Nr. 1–2–1
Rīgā, 2007. gada 23. janvārī

Latvijas Zinātnes padome, pamatojoties uz Latvijas Republikas „Zinātniskās darbības likumu” (19.05.2005.) un „Latvijas Zinātnes padomes nolikumu” (LR MK Noteikumi Nr. 383, 09.05.2006.), nolemj iekļaut LZZP Vispāratzīto recenzējamo zinātnisko izdevumu sarakstā žurnāla „Administratīvā un Kriminālā Justīcija” trīs sadaļas: krimināltiesības, policijas tiesības, kriminālistika un operatīvās darbības teorija.

Latvijas Zinātnes padomes priekšsēdētājs akadēmiķis **J. Ekmanis**

Mūsu adrese

Baltijas Starptautiskās
akadēmijas izdevums
Reģ. apl. Nr.000702194

Lomonosova iela 4, Rīga, Latvija, LV-1019
e-pasts: justicija@bsa.edu.lv
Tālr./fakss: 67100242

CONTENT

- Z. Indrikovs** 20th anniversary of the founding
of Journal Administrative and Criminal Justice

Department of Criminalistics and the Theory of Investigation Activities

- A. Zīle** Possibilities of recovery and visualization of latent papillae pattern prints from
the skin of a dead person. Results of a series of experiments

Department of Criminal Law

- U. Krastiņš** Theoretical aspects of complex (unitary) criminal offence
- S. Kaija** The separation of criminal procedural functions
- M. Sumbarova** Actual questions about investigator's work in Latvian Criminal Procedure

Department of Public Law

- T. Jurkeviča,**
K. Šmits Burden of proof: procedural understanding of standard of proof
- L.I. Beljaeva** Institutions for juvenile offenders in the Baltic (19th and early 20th century)
- J. Zīle** Justice delayed is justice denied
- Z. Indrikovs** Thematic index of articles published in 2004-2017 (No. 26-80)

СОДЕРЖАНИЕ

З. Индриковс Журналу *Administratīvā un Kriminālā Justīcija* – 20

Отрасль криминалистики и теории оперативной деятельности

А. Зиле Возможности визуализации и изъятия латентных следов папиллярных узоров с кожи умершего человека. Результаты серии экспериментов

Отрасль уголовного права

У. Крастиньш Теоретические аспекты понятия сложного отдельного преступного деяния

С. Кайя Разделение уголовно-процессуальных функций

М. Сумбарова Актуальные вопросы, связанные с деятельностью следователя, в уголовном процессе Латвии

Отрасль государственного права

Т. Юркевича,

К. Шмитс Обязанность доказывания:
процессуальное понимание стандарта доказывания

Л.И. Беляева Учреждения для детей-правонарушителей в Балтии (XIX – нач. XX в.)

Я. Зиле Несвоевременное правосудие – неосуществленное правосудие

З. Индриковс Тематический указатель статей, опубликованных в журнале в 2004-2017 гг. (№ 26-80)

NOZĪMĪGAS GADSKĀRTAS

Pirms 20 gadiem, proti, 1997. gadā asoc. prof. Dr. iur. Zenons Indrikovs iedvesmoja **Latvijas Policijas akadēmijas** vadību jauna juridiska zinātniski teorētiska žurnāla radīšanai. Likās ļoti nozīmīgi attīstīt zinātni nacionālajai drošībai svarīgu tiesību jomu pilnveidei. Arī **Latvijas Zinātnes padome** uzskatīja šādu virzienu par atbalstāmu, un žurnāla sadaļas: krimināltiesības, policijas tiesības, kriminālistikas un operatīvās darbības teorija kopš 2007. gada ir iekļautas LZP Vispārztīto recenzējamo zinātnisko izdevumu sarakstā.

Dažu politiķu destruktīvā rīcība iznīcināja valsts iestāžu darbinieku izglītības sistēmas izveidē ieguldīto darbu. Policijas akadēmija tika slēgta. Šodien redzams, ka tas ir atstājis tikai negatīvu iespaidu uz dažu valsts iestāžu darbinieku profesionālo sagatavotību, tieši skarot arī drošības aspektus. Ar akadēmijas slēgšanu zuda arī atbilstošo tiesību zinātnes jomu attīstības perspektīvas.

Tomēr tiesību zinātnei veltīta žurnāla nepieciešamība bija pašsaprotama privātai augstskolai – **Baltijas Starptautiskajai akadēmijai**, kas kopš 2010. gada ir uzņēmusies žurnāla izdošanu.

Šis ir žurnāla 80. numurs, un tas ir zīmīgs brīdis, lai pateiktos visiem, kuri ir bijuši saistīti ar žurnāla tapšanu un attīstību. Tēlaini izsakoties, Dr. iur. Zenons Indrikovs ir žurnāla radošais tēvs, žurnāla redaktori Dr. sc. ing. Ēriks Melnis, Dr. iur. Vitolds Zahars, Dr. iur. Sandra Kaija un Dr. philol. Jeļena Bescennaja ir ieguldījuši daudz fiziskās un gara enerģijas, lai žurnāls elpotu. Redkolēģijas locekļi Dr. iur. Aivars Endziņš, Dr. iur. Jānis Načisčionis, Dr. habil. iur. Osvalds Joksts, Dr. iur. Jānis Baumanis, Dr. iur. Ivars Kronis pašizliedzīgi ziedo savu laiku un radošās idejas žurnāla attīstībai. Žurnāls bija arī profesora Dr. habil. iur. Anrija Kavaliera un profesora Dr. iur. Ziedoņa Raga sirdslieta. Izdevniecība SIA “Petrovskis un Ko” gādā, lai žurnāls ieraudzītu dienas gaismu. Žurnāla rakstu autori piepilda žurnālu ar garīgo, zinātnisko saturu, un jācer, ka žurnāls ir ļāvis radoši augt arī autoriem. Protams, mums svarīgi ir arī žurnāla abonenti un lasītāji ar kritiku un atsaucību, ja žurnālā izdevies atrast noderīgo.

Vienlaikus ar žurnāla gadskārtu mēs atzīmējam arī lielākās Baltijas valstu privātās augstskolas **Baltijas Starptautiskās akadēmijas dibināšanas 25. gadadienu**. Šajā laikā Latvijas un citu valstu tautsaimniecībai sagatavoti aptuveni 34 000 kvalificētu speciālistu.

Baltijas Starptautiskās akadēmijas dibināšanas pirmsākumi meklējami 1989. gadā, kad radās Rīgas Humanitārā institūta koncepcija. Koncepcijas īstenošanai 1990. gada 27. jūnijā tika radīts īpašs institūta fonds. Akadēmijas pirmais nosaukums bija Baltijas

krievu institūts (BKI), tādā veidā akcentējot izglītības starptautisko raksturu. Jaunās augstskolas piedāvātā izglītība bija ļoti pieprasīta, un jau pirmajos gados strauji pieauga studējošo skaits. Institūts kļuva par lielāko privāto augstskolu ne vien Baltijas valstīs, bet arī Ziemeļeiropā.

Kopš augstskolas izveidošanas tās dibinātāji rūpējās par studiju procesa materiāli-tehniskā un informatīvi-metodiskā nodrošinājuma pilnveidi. Sākotnēji augstskola atradās ēkā Piedrujas ielā 3, bet, pieaugot studentu skaitam, tika iegādāta un rekonstruēta ēka Lomonosova ielā 4 un vēlāk arī Lomonosova ielā 1. 25 gadu laikā augstskolas telpu platība ir palielinājusies 45 reizes. Vienlaikus tika radītas mūsdienīgi aprīkotas zinātniskās bibliotēkas, datorklases, specializētas auditorijas, laboratorijas un kultūras centri.

Pakāpeniski ir pieaudzis arī akreditēto studiju programmu skaits, un šobrīd Latvijas ar ārvalstu studentiem tiek piedāvātas mācības 32 bakalaura, maģistra un doktora programmās. Studijas notiek ne vien Rīgā, bet arī akadēmijas filiālēs Daugavpilī, Liepājā, Ventspilī, Jelgavā, Rēzeknē, Jēkabpilī un Smiltēnē.

Studentu, īpaši ārvalstu, skaita pieaugums noteica nepieciešamību koriģēt augstskolas statusu. 2006. gadā institūts tika pārdēvēts par Baltijas Starptautisko akadēmiju. Augstskola ieguva augsto akadēmijas statusu, jo vairāk nekā 60 procentiem pasniedzēju ir doktora zinātniskais grāds. Akadēmijas struktūrā iekļāvās arī Baltijas psiholoģijas un menedžmenta institūts un Grāmatvedības un finanšu koledža. Baltijas Starptautiskajā akadēmijā darbojas Sociālo un humanitāro problēmu zinātniski pētnieciskais institūts, doktorantūra ekonomikā un juridiskajā zinātnē un profesoru padome.

Akadēmijas prioritāte ir studiju procesa pilnveide. Šim mērķim tiek pilnveidota studiju programmu kvalitāte, celta pasniedzēju profesionalitāte, arvien vairāk tiek piesaistīti viesprofesori no Zviedrijas, Vācijas, Čehijas, Polijas, Ukrainas un Krievijas. Ievērojami pieaug mūsu akadēmijas studentu iespējas daļu studiju īstenot Eiropas Savienības augstskolās, jo *Erasmus* programmu ir nomainījusi plašāka studentu apmaiņas programma *Erasmus +*.

Šie un citi pasākumi ļauj Baltijas Starptautiskajai akadēmijai perspektīvā ievērojami celt Latvijas tautsaimniecībai nepieciešamo speciālistu kvalitāti, kā arī nostiprināt augstskolas pozīcijas līdzās vadošajām Eiropas augstskolām.

Baltijas Starptautiskā akadēmija ar pārliecību raugās nākotnē, nodrošinot profesionālas, inovācijās balstītas studijas.

ŽURNĀLAM ADMINISTRATĪVĀ UN KRIMINĀLĀ JUSTĪCIJA – 20

Dr. iur. Zenons Indrikovs,

Daugavpils Universitātes asociētais profesors, Latvija

Šogad žurnālam *Administratīvā un Kriminālā Justīcija* aprit 20 gadi, vienlaicīgi lasītāji saņem tā 80. numuru. Tas nozīmē, ka visus šos divdesmit gadus žurnāls iznāk regulāri – četri numuri katru gadu kopš 1997. gada decembra¹. Raksta mērķis ir apkopot publikācijas un izvērtēt žurnāla satura atbilstību dibinātāja un izdevēju (Latvijas Policijas akadēmijas un Baltijas starptautiskās akadēmijas) noteiktajiem mērķiem.

Žurnālu nodibināja un uzsāka izdot 1997. gadā Latvijas Policijas akadēmija², lai nodrošinātu iespēju akadēmiskajam personālam un studējošajiem (maģistrantiem un doktorantiem) publicēt zinātnisko pētījumu rezultātus, jo tajā laikā Latvijā netika izdots neviens juridiskais žurnāls³. Senāts noteica, ka redakcijas kolēģijai jānodrošina prioritāte publikācijām akadēmijas darbības pamatvirzienos: juridiskās zinātnes krimināltiesību apakšnozarei (krimināltiesības, kriminālprocesuālās tiesības, sodu izpildes tiesības, kriminoloģija), kriminālistikas un operatīvās darbības teorijas apakšnozarei (kriminālistika, operatīvās darbības teorija) un policijas tiesību apakšnozarei. Akadēmijas studiju darba nodrošināšanai bija nepieciešami pētījumi arī citās juridiskās zinātnes apakšnozarēs – tiesību teorijas un vēstures (valsts un tiesību vēsture, valsts teorija, tiesību teorija), valsts tiesību (konstitucionālās tiesības, administratīvās tiesības, pašvaldību tiesības, administratīvās procesuālās tiesības, administratīvo pārkāpumu tiesības un administratīvo pārkāpumu procesuālās tiesības, arī šo tiesību salīdzinājums ar attiecīgām citu valstu tiesībām), starptautisko tiesību un civiltiesību apakšnozarēs, kā arī citās zinātnes nozarēs – filozofijā (ētika, loģika), medicīnā (tiesu medicīna, tiesu psihiatrija), militārajā zinātnē, pedagoģijā (augstskolas pedagoģija), politoloģijā, psiholoģijā, socioloģijā, vadībizinātnē, vides zinātnē. Visās šajās nozarēs un apakšnozarēs žurnālos ir atsevišķi raksti par problēmām, kuras cieši saistītas ar policijas, ieslodzījuma vietu robežsardzes un citu valsts pārvaldes un pirmstiesas izmeklēšanas iestāžu darbību.

Par žurnāla tapšanas iemesliem un gaitu, par tā attīstības pirmajiem desmit gadiem ir vairākas publikācijas⁴, tāpēc autors šo darbības periodu analizēs tikai tajos gadījumos, ja tajā nav skarti kaut kādi būtiski jautājumi vispār, vai arī autora skatījumā tie būtu jāanalizē detalizētāk.

Žurnālu pirmajos 12 gados (1997.–2009. gads, Nr. 1.–49.) izdeva Latvijas Policijas akadēmija⁵, kopš 2010. gada izdevējs ir Baltijas Starptautiskā akadēmija (Nr. 50.–80.). Sākotnēji žurnāla redakcijas kolēģijas sastāvu veidoja tikai Latvijas Policijas akadēmijas tiesību zinātņu habilitētie doktori un doktori, bet 2000.–2001. gadā redakcijas kolēģijā tika iekļauti arī augsti kvalificēti speciālisti jurisprudencē gan no Latvijas tiesību aizsardzības iestādēm un augstskolām, gan no ārvalstu augstskolām⁶. Redkolēģijas sastāvs palika nemainīgs visā pirmā galvenā redaktora darbības laikā (1997.–2003.); otrais galvenais redaktors Dr. sc. ing. Ēriks Melnis (2004.–2005.) un trešais galvenais redaktors Dr. iur. Vitolds Zahars (2006.–2008.) papildināja kolēģiju⁷, kas deva iespēju veikt vispusīgāku iesniegto rakstu recenzēšanu. Tas deva arī iespēju Latvijas Zinātnes padomei 2007. gada janvārī žurnāla trīs sadaļas (policijas tiesības, kriminālistika un operatīvās darbības teorija, krimināltiesības) iekļaut Vispārārtīto recenzējamo zinātnisko izdevumu sarakstā⁸. Tas nozīmē, ka žurnālā var publicēt tikai recenzētus zinātniskos rakstus, žurnālam jābūt ISSN kodam, starptautiskai redkolēģijai (ārvalstu zinātniekiem jāveido kolēģijas vairākums), tas jāizplata arī ārvalstīs un jāpublicē ārvalstu zinātnieku raksti⁹. Ceturtais (2008.–2014.) žurnāla galvenais redaktors Dr. iur. Sandra Kaija (Kazaka) un piektais (pašreizējais) galvenais redaktors Dr. iur. Dainis Mežulis redakcijas kolēģijas sastāvu būtiski nav mainījuši¹⁰.

Atzīstamu ieguldījumu žurnāla veidošanā un izdošanā veica redakcijas sekretāri Mg. iur. Ilona Kronberga (Nr. 1.–16.) un Mg. philol. Zigurds Fogels (Nr. 17.–56.), literārie redaktori Dipl. philol. Silvija Ernštreite (Nr. 39.–53.) un Dr. philol.

Jeļena Bescennaja (no Nr. 54). Žurnāla dizainu veidoja Anita Dimante un Solvita Frišmane.

Redakcijas kolēģijām neizdevās (it sevišķi sākuma periodā) izveidot stabilu satura rādītāja struktūru. Veidojot 2003. gadā 1.–25. numuros publicēto rakstu tematisko rādītāju, autors vadījās no tiesību nozarēm¹¹ (jāatzīst, ka neveiksmīgi), bet nevis no zinātņu nozarēm (pamatā no juridiskās zinātnes apakšnozarēm), kas dotu iespēju ērtāk un ātrāk sameklēt pētījumam nepieciešamās publikācijas. Kopš žurnāla izdevējs ir Baltijas Starptautiskā akadēmija (no 2010. gada), satura rādītājs tiek veidots pēc juridiskās zinātnes apakšnozarēm, dodot prioritāti apakšnozarēm, pētījumi kurās ir iekļauti Latvijas zinātnes padomes Vispārztīto recenzējamo zinātnisko izdevumu sarakstā (krimināltiesību apakšnozare; kriminālistikas un operatīvās darbības teorijas apakšnozare; policijas tiesību apakšnozare), tomēr vēlāk tiek pieļautas neprecizitātes juridiskās zinātnes apakšnozaru nosaukumos¹². Autora skatījumā žurnāla saturu ieteicams veidot sekojošā secībā: vispirms raksti sadaļās, kuri tiek iekļauti Latvijas Zinātnes padomes Vispārztīto recenzējamo zinātnisko izdevumu sarakstā (krimināltiesību apakšnozare; kriminālistikas un operatīvās darbības teorijas apakšnozare; policijas tiesību apakšnozare); tālāk seko raksti sadaļās, kuras atbilst juridiskās zinātnes apakšnozarēm tajā secībā, kādā tos sakārtojusi Latvijas Zinātnes padome (tiesību teorijas un vēstures apakšnozare; civiltiesību apakšnozare; valsts tiesību apakšnozare; starptautisko tiesību apakšnozare)¹³.

Žurnāla satura rādītājs pirmajos 12 numuros tika veidots piecās valodās: pirmajā lappusē latviešu valodā, norādot autoru, raksta nosaukumu un raksta atrašanās vietu žurnālā (lappuses), otrajā lappusē angļu, franču, krievu un vācu valodās – tikai autors un raksta nosaukums; ar 13. numuru (2000. gads) vairāk netiek tulkots satura rādītājs franču valodā. Pirmajos 15 numuros visi ārvalstu autoru darbi tika tulkoti latviešu valodā, bet žurnāla 16. numurā (2001. gads) iekļauts pirmais raksts svešvalodā – angļu valodā ar plašu anotāciju latviešu valodā; 19. numurā (2002. gads) – raksts krievu valodā ar anotācijām latviešu un angļu valodās; Latvijas autora pirmais raksts svešvalodā (vācu valodā) iespiests žurnāla 21. numurā (2002. gads) ar plašām anotācijām krievu un latviešu valodās; pozitīvi, ka satura rādītāja (1. lpp.) tekstā šie raksti angļu un vācu valodās norādīti oriģinālvalodās, tomēr tālākajos žurnāla izdevumos šī aizsāktā tradīcija nav izmantota, kas lasītājiem apgrūrina sameklēt

nepieciešamo informāciju, jo nav saprotams, kādā valodā ir raksts un vai šo valodu lasītājs pārvalda. Satura rādītāju varētu veidot rakstu oriģinālvalodās (autors, raksta nosaukums), bet aiz raksta nosaukuma iekavās dot tā tulkojumu latviešu valodā, atsakoties no satura rādītājiem angļu, krievu un vācu valodās, kas izslēgtu kļūdas autoru vārda, uzvārda un raksta nosaukuma tulkojumos. No 2003. gada (sākot ar Nr. 24/25) jau katrā žurnāla numurā tiek iekļauti jau vairāki raksti svešvalodās (pamatā angļu un/vai krievu valodās).

Tikai 1999. gadā (Nr. 8) redkolēģija izvirzīja prasību iesniegt rakstus ar anotācijām angļu, vācu un krievu valodās, bet reāli šo prasību ieviešana prasīja vairākus gadus. Detalizētas un precīzākas prasības uz iesniedzamā raksta saturu, apjomu, struktūru un noformējumu žurnāla redkolēģija noteica 42. numurā (2008. gads); tika noteikta arī iespējamā raksta valoda (latviešu, angļu, vācu vai krievu) un iesniegšanas kārtība. Autoram līdz ar rakstu bija jāiesniedz atsauksme vai recenzija. Vēlākajos gados tika precizētas šīs prasības.

Šogad Latvijas un ārvalstu akadēmiskais personāls (pedagogi un pētnieki), studējošie un juristi praktiski saņem žurnāla 80. numuru. Divdesmit gados publicēti gandrīz 1000 raksti, kuru kopējais apjoms ir vairāk nekā 5,5 tūkstoši lappuses. Publikācijas pamatā atbilst dibinātāja un izdevēju nospraustajiem mērķiem un žurnāla nosaukumam. Vairāk nekā divas trešdaļas apjoma veido raksti, kuri tiek iekļauti Latvijas Zinātņu padomes Vispārztīto recenzējamo zinātnisko izdevumu sarakstā (skat. 1. tabulu).

Valsts tiesību apakšnozare pamatā pārstāvēta ar rakstiem konstitucionālajās un administratīvajās tiesībās (78 vai 80%), citas zinātnes nozares – ar rakstiem augstskolu pedagoģijā (36 vai 63%); žurnālā iespiesti 13 rakstu militārajās tiesībās (kamēr Latvijas Policijas akadēmijas kolledžu studiju programmās bija iekļauti militārās sagatavošanas studiju kursi). Sakarā ar Latvijas Policijas akadēmijas likvidēšanu un žurnāla izdevēja maiņu palielinājās publikāciju skaits un to apjoms civiltiesību apakšnozarē (no 21 līdz 33 rakstiem ar kopējo apjomu no 117 līdz 262 lappusēm)¹⁴, tika pārtraukta rakstu publicēšana citās zinātnes nozarēs, palika gandrīz nemainīgs publikāciju skaits krimināltiesību apakšnozarē (izņemot sodu izpildes tiesības), bet samazinājās kriminālistikā (no 77 līdz 17 rakstiem ar kopējo apjomu no 361 līdz 97 lappusēm), policijas tiesību apakšnozarē (no 110 līdz 37 rakstiem

Žurnāla 1.–78. numurā publicēto rakstu klasifikācija un apjoms

Juridiskās zinātnes apakšnozare, zinātnes nozare, citi	Rakstu skaits		Apjoms lappusēs	
	Skaits	%% no iekļautajiem LZP sarakstā	Skaits	%% no iekļautajiem LZP sarakstā
Krimināltiesību apakšnozare	381	57,9	2322	58,4
Kriminālistikas un operatīvās darbības teorijas apakšnozare	130	19,8	684	17,2
Policijas tiesību apakšnozare	147	22,3	963	24,2
Kopā LZP iekļauto sarakstā	658	100,0	3979	100,0
Tiesību teorijas un vēstures apakšnozare	25	-	176	-
Civiltiesību apakšnozare	54	-	379	-
Valsts tiesību apakšnozare	98	-	624	-
Starptautisko tiesību apakšnozare	8	-	52	-
Citas zinātnes nozares	57	-	318	-
Recenzijas	4	-	10	-
Kopā neiekļautās LZP sarakstā	246	26,8*	1559	27,9*
Tiesu prakse	9	-	26	-
Personālijas	3	-	4	-
Normatīvo aktu projekti	2	-	24	-
Pavisam kopā	919	71,6	5592	71,2

*No kopējā publikāciju skaita

ar kopējo apjomu no 672 līdz 301 lappusei) un valsts tiesību apakšnozarē (no 72 līdz 26 rakstiem ar kopējo apjomu no 414 līdz 210 lappusēm), nav vairāk publikāciju citās zinātnes nozarēs, recenziju par izdotajām grāmatām, par zinātniekiem, kuri darbojas jurisprudences jomā (it sevišķi administratīvās un kriminālās justīcijas jomā). Publikāciju īpatsvars Latvijas Zinātnes padomes iekļauto recenzējamo zinātnisko izdevumu sarakstā sakarā ar izdevēja maiņu ir nedaudz samazinājies (izdoto žurnālu īpatsvars: LPA – 60,3%, BSA – 39,7%, rakstu skaits: LPA – 67,8%, BSA – 32,2%, toties pašreizējā izdevēja publicēto zinātnisko rakstu apjoms ir palielinājies (LPA – 60,8%, BSA – 39,2%), kas liecina par publikāciju kvalitātes uzlabošanu. Salīdzinošā analīze par publikācijām juridiskās zinātnes apakšnozarēs pēc žurnāla izdevēja dota 2. tabulā.

Žurnāla pastāvēšanas divdesmit gados ir

nomainījusies vesela autoru paaudze. Pirmajos sešos gados žurnāla publikācijas veidoja habilitētie zinātņu doktori profesori I. Bišers, J. Bojārs (LZA īstenais loceklis), R. Dombrovskis, A. Kavalieris, U. Krastiņš, E. Melķis, I. Vedins (LZA korespondētājloceklis) un zinātņu doktori V. Eglītis, A. Endziņš, A. Loskutovs, V. Liholaja, J. Načisčionis, A. Niedre, A. Rauhvarģers, A. Vilks, V. Zahars, augsti kvalificēti nozaru speciālisti A. Guļāns, V. Jākobsons, G. Kusiņš, G. Kūtris, J. Maizītis, M. Pūķis, J. Skrastiņš, V. Volksons, G. Zemribo, N. Zlakomanovs, Latvijas Policijas akadēmijas lektori un docenti ar maģistra akadēmisko grādu A. Garonskis, I. Kronberģa, L. Makans, M. Žeivots, ārvalstu zinātņu doktori E. Lodočkina, Dž. Makbraits, J. Makenzi, R. Masagutovs, V. Seljverstovs, V. Sterna, D. Šerps, I. Šmarovs, R. Šulte, O. Trekmans u. c. Pēdējos desmit gados par

Žurnālā publicēto rakstu un to apjoma salīdzinājums pēc izdevēja

Zinātnes nozare, apakšnozare	Rakstu skaits			Apjoms lappusēs		
	LPA	BSA	Kopā	LPA	BSA	Kopā
Izdevējs						
Izdoto žurnālu skaits	47	31	78	47	31	78
%% no kopējā skaita	60,3%	39,7%	100%	60,3%	39,7%	100%
Krimināltiesību apakšnozare	236	145	381	1263	1059	2322
	61,9%	38,1%	100%	54,4%	45,6%	100,0%
Krimināltiesības	69	61	130	323	433	756
	53,1%	46,9%	100,0%	42,7%	57,3%	100,0%
Kriminālprocesuālās tiesības	90	62	152	556	468	1024
	59,2%	40,8%	100,0%	54,3%	45,7%	100,0%
Sodu izpildes tiesības	24	2	26	136	13	149
	92,3%	7,7%	100,0%	91,3%	8,7%	100,0%
Kriminoloģija	53	20	73	248	145	393
	72,6%	27,4%	100,0%	63,1%	36,9%	100,0%
Kriminālistikas un operatīvās darbības teorijas apakšnozare	100	30	130	484	200	684
	76,9%	23,1%	100%	70,8%	29,2%	100,0%
Kriminālistika	77	17	94	361	97	458
	81,9%	18,1%	100,0%	78,8%	21,2%	100,0%
Operatīvās darbības teorija	23	13	36	123	103	226
	63,9%	36,1%	100,0%	54,4%	45,5%	100,0%
Policijas tiesību apakšnozare	110	37	147	672	301	963
	74,8%	25,2%	100,0%	68,7%	31,3%	100,0%
Kopā LZP iekļauto recenzējamo zinātnisko izdevumu sarakstā	446	212	658	2419	1560	3979
	67,8%	32,2%	100,0%	60,8%	39,2%	100,0%
Tiesību teorijas un vēstures apakšnozare	16	9	25	107	69	176
	64%	36%	100%	60,8%	39,2%	100%
Civiltiesību apakšnozare	21	33	54	117	262	379
	38,9%	61,1%	100%	30,9%	69,1%	100%
Valsts tiesību apakšnozare	72	26	98	414	210	624
	73,5%	26,5%	100%	66,3%	33,7%	100%
Starptautisko tiesību apakšnozare	5	3	8	36	24	60
	62,5%	37,5%	100%	60%	40%	100%
Citas zinātnes nozares	57	-	57	318	-	318
	100%	-	100%	100%	-	100%

aktīviem žurnāla autoriem kļuvuši tiesību doktori un tiesību nozares speciālisti J. Baumanis, G. Belihā, I. Bulgakova, M. Gabrāns, A. Gabrieljans, J. Groma, A. Judins, S. Kaija (Kazaka), A. Kipāne, A. Kriviņš, A. Lieljuksis, D. Mežulis, A. Persidskis, M. Sumbarova, I. Širvanova, J. Teivāns-Treinovskis, Ē. Treļš, V. Zeppa-Priedīte (krimināltiesību apakšnozare), J. Ivančiks, S. Silārāja (kriminālistikas un operatīvās darbības teorijas apakšnozare), K. Bite, A. Feldmanis, A. Matvejevs, Ē. Treļš (Policijas tiesību apakšnozare), A. Baikovs, D. Klimkevičute, V. Reingolds (civiltiesību apakšnozare), A. Dreiblatens, V. Sinkevičus (valsts tiesību apakšnozare) un daudzi citi Latvijas un ārvalstu pētnieki

juridiskajā zinātnē. Vairāk nekā divdesmit rakstu autoriem publikācijas žurnālā ir veicinājušas tiesību doktora grāda iegūšanu juridiskajā zinātnē.

Autors izveidoja žurnālā 2004.-2017. gadā (Nr. 26.-80.) publicēto rakstu tematisko rādītāju pēc juridiskās zinātnes apakšnozarēm: vispirms iekļaujot rakstus tajās juridiskās zinātnes apakšnozarēs, kuras Latvijas Zinātnes padome ir iekļāvusi Vispāratzīto recenzējamo zinātnisko izdevumu sarakstā (atbilstoši žurnāla redkolēģijas noteiktajai prioritātei); tālāk seko apakšnozares secībā, kādā tās sakārtojusi Latvijas Zinātnes padome; tematisko rādītāju noslēdz raksti citās zinātnes nozarēs. Žurnālā publicēto

rakstu tematiskais rādītājs palīdzēs pētniekiem (akadēmiskajam personālam un studējošajiem, citiem interesantiem) vieglāk sameklēt nepieciešamo informāciju attiecīgajā juridiskās zinātnes apakšnozarē un tiesību nozarē.

Secinājumi

Visus divdesmit gadus žurnāla redakcijas kolēģija ir nodrošinājusi kvalitatīvas publikācijas atbilstoši izdevēju noteiktajiem mērķiem un Latvijas Zinātnes padomes prasībām. Izdevēju maiņa nav iespaidojusi žurnāla publikāciju daudzpusību un kvalitāti. Vairāk nekā 70% veido publikācijas,

kuras tiek iekļautas Latvijas Zinātnes padomes Vispārztīto recenzējamo zinātnisko izdevumu sarakstā. Pamatā *Administratīvā un Kriminālā Justīcija* ir vienīgais žurnāls Latvijā, kas vēl regulāri publicē pētījumus juridiskās zinātnes kriminālistikas un operatīvās darbības teorijas apakšnozarē un policijas tiesību apakšnozarē, kaut gan publikāciju skaits un apjoms sarūk pēc Latvijas Policijas akadēmijas likvidācijas, jo nevienā nacionālajā augstskolā nav studiju un/vai zinātniskās pētniecības struktūrvienību šajā jomā.

Atsauces

- ¹ Pirmajā gadā (1997.) izdots viens žurnāla numurs, bet nākošajos gados – katrā četri, tai skaitā 2003.–2004., 2009., 2011. un 2016. gadā iznāca arī dubultie (apvienotie) žurnāla numuri (22/23, 24/25, 26/27, 28/29, 46/47, 48/49, 55/56 un 74/75) sakarā ar galvenā redaktora, izdevēja vai redakcijas sekretāra nomaiņu.
- ² Latvijas Policijas akadēmijas Senāta 1997. gada lēmums Nr. 66/4 „Par žurnāla izdošanu” (reģistrācijas apliecība Nr.000702194). Senāts noteica žurnāla apjomu (64 lappuses A-4 formātā), regularitāti (reizi ceturksnī) un apstiprināja redakcijas kolēģiju, kurā iekļāva tikai Latvijas zinātniekus (galvenais redaktors Dr. iur. Zenons Indrikovs; redakcijas kolēģija – Dr. habil. iur. Osvalds Joksts, Dr. habil. iur. Anrijs Kavalieris, Dr. iur. Ārija Meikalīša, Dr. iur. Jānis Načisčionis; redakcijas sekretāre – Mg. iur. Ilona Kronberga).
- ³ Izdevums „Jurista Vārds” tika dibināts 1995. gada 21. aprīlī kā Latvijas Republikas oficiālā laikraksta „Latvijas Vēstnesis” tematiskā lappuse; no 2000. gada kļuva par „Latvijas Vēstneša” pielikumu brošūras formātā, bet tikai kopš 2003. gada – par patstāvīgu preses izdevumu ar autonomu redakciju. Joprojām žurnāls „Jurista Vārds” nav iekļauts Latvijas Zinātnes padomes Vispārztīto recenzējamo zinātnisko izdevumu sarakstā.
- ⁴ Indrikovs, Z. Ceļa vārdi: *Administratīvā un Kriminālā Justīcija*, 1997, Nr.1, žurnāla vāka iekšējā lappuse; Indrikovs, Zenons. Latvijas Policijas akadēmijas attīstības pamatvirzieni 1998.–2005. gados. Turpat, 9.–16. lpp.; Kronberga, Ilona. Par Latvijas juristu žurnālu “Administratīvā un Kriminālā Justīcija”, *Latvijas Vēstnesis*, 1999, 21. janv., 10. lpp.; Kronberga, Ilona. Latvijas juristiem jauns žurnāls, *Izglītība un Kultūra*, 1999, 28. janv., 22. lpp.; Kronberga, Ilona. Žurnāls “Administratīvā un Kriminālā Justīcija” – atkal pie lasītājiem, *Latvijas Vēstnesis*, 2000, 10. febr., 7. lpp.; Indrikovs, Zenons. Par žurnālā publicēto, *Administratīvā un Kriminālā Justīcija*, 2003, Nr.3/4 (24/25), 129.–130. lpp.; Vasiljeva, Ina. Žurnālam “Administratīvā un Kriminālā Justīcija” 10 gadu jubileja, *Izglītība un Kultūra*, 2007, Nr.45, 9. lpp.; Zahars, Vitolds. Žurnālam “Administratīvā un Kriminālā Justīcija” 10 gadu jubileja, *Policijas Akadēmijas Vēstis*, 2007, Nr.56, 4. lpp.; Meikalīša, Ā. Lai žurnālam plašāks skanējums!, *Administratīvā un Kriminālā Justīcija*, 2007, Nr.3 (40), 3. lpp.; Indrikovs, Zenons. Latvijas Policijas akadēmijai 25, *Neatkarīgā Rīta Avīze*. 2006, Nr. 97, 5. lpp.
- ⁵ Par Latvijas Policijas akadēmijas likvidāciju: Ministru kabineta 2009. gada 30. jūnija rīkojums Nr. 442. Pieejams: <https://likumi.lv/doc.php?id=194578>. Sakarā ar Latvijas Policijas akadēmijas likvidāciju akadēmijas Senāts 2009. gada decembrī žurnāla *Administratīvā un Kriminālā Justīcija* izdevniecības tiesības nodeva Baltijas Starptautiskajai akadēmijai (reģistrācijas apliecība Nr.000702194).
- ⁶ Senāts 2000. gadā redkolēģijā iekļāva Satversmes tiesas priekšsēdētāju Dr. iur. Aivaru Endziņu, Latvijas Zvērinātu advokātu padomes priekšsēdētāja vietnieci Mg. iur. Viju Jākobsoni, Ieslodzījumu vietu pārvaldes priekšnieku Dr. iur. Vitoldu Zaharu, kā arī pirmos ārvalstu zinātniekus: Dr. habil. iur. Viktoru Justicki (Lietuva) un Dr. empirical penal sc. Petrus C. van Duyne (Nīderlande); 2001. gadā redakcijas kolēģijas sastāvu papildināja Latvijas Policijas akadēmijas Filozofijas katedras vadītājs

- profesors Latvijas Zinātņu akadēmijas korespondētājloceklis Dr. habil. phil. Ivans Vedins, Militārās katedras vadītājs Dr. sc. ing. Ēriks Melnis un profesors no Polijas Dr. habil. iur. Jans Vidackis.
- ⁷ Par redkolēģijas locekļiem 2005. gadā kļuva Dr. iur. Ziedonis Rags (Latvijas Policijas akadēmija) un Dr. iur. Kristians Arbaiters (VFR), 2006. gadā – Dr. phil. Dilip K. Das (ASV) un Dr. iur. Kes Kvantens (Nīderlande) un 2008. gadā – Dr. philol. Jeļena Bescennaja.
- ⁸ Latvijas Zinātnes padomes 2007. gada 23. janvāra lēmums Nr. 1-2-1. *Latvijas Zinātnieks*, 2006, Nr. 3 (337).
- ⁹ Zinātnisko publikāciju klasifikācija: Latvijas Zinātnes padomes 2012. gada lēmums Nr. 32-2-1, 1.2. punkts. Pieejams: http://www.lzp.gov.lv/index.php?option=com_content&task=blogcategory&id=45&Itemid=51
- ¹⁰ Kopš 2010. gada redkolēģiju ir atstājuši Dr. iur. Z. Indrikovs, Dr. habil. iur. A. Kavalieris, Dr. iur. K. Kvantens, Dr. iur. Z. Rags un Dr. habil. iur. A. Sokolovs; redkolēģijā iekļauti – Dr. iur. Jānis Baumanis, Dr. iur. Ivars Kronis, Dr. iur. Risto Pullats (Igaunija) un Dr. phil. Cveta Markova (Bulgārija).
- ¹¹ Indrikovs, Zenons. Par žurnālā publicēto, *Administratīvā un Kriminālā Justīcija*, 2003, Nr.3/4 (24/25), 129.–130. lpp.; Žurnāla *Administratīvā un Kriminālā Justīcija* 1997.–2003. gadā publicēto rakstu tematiskais rādītājs (1/1997 – 3-4/2003), turpat, 131.–144. lpp. Par 2004. gada publikācijām žurnālā jau veidots tematiskais rādītājs jau pa juridiskās zinātnes apakšnozarēm, noslēgumā pievienojot sadaļu „Vispārīgie jautājumi”, ko nevar atzīt par veiksmīgu, jo tāda nozare vai apakšnozare nepastāv. *Administratīvā un Kriminālā Justīcija*, 2004, Nr.3/4, 117.–118. lpp.
- ¹² Pēdējos gados izdoto žurnālu satura rādītājā kā juridiskās zinātnes apakšnozares ir norādītas administratīvās tiesības (1 -2015, 1/2, 3, 4 – 2016), darba tiesības (1/2 – 2016), tiesību filozofija (3 – 2015), konstitucionālās tiesības (2 – 2015), kaut tās ir tiesību nozares, kuras attiecīgi iekļaujas juridiskās zinātnes valsts tiesību (administratīvās tiesības, darba tiesības – raksts pēc satura, konstitucionālās tiesības) vai tiesību teorijas un vēstures (tiesību filozofija) apakšnozarēs. Latvijas Zinātnes padome ir apstiprinājusi šādas juridiskās zinātnes apakšnozares: tiesību teorija un vēsture, civiltiesības, krimināltiesības, valsts tiesības, starptautiskās tiesības, kriminālistika un operatīvās darbības teorija, policijas tiesības. Latvijas Zinātnes padomes Zinātņu nozaru un apakšnozaru saraksts: apstiprināts LZP 1999. gada 16. novembra sēdē, lēmums Nr. 9–3-1 LZP 2012. gada 16. augusta protokola Nr. 29 redakcijā. Pieejams: http://www.lzp.gov.lv/index.php?option=com_content&task=view&id=140&Itemid=88.
- ¹³ Izlemjot kuru rakstu iekļaut attiecīgajā sadaļā, būtu jāvadās no **Latvijas Zinātnes padomes Zinātņu nozaru un apakšnozaru anotācijām** (pieejams: http://www.lzp.gov.lv/index.php?option=com_content&task=view&id=144&Itemid=51). Zinātniskie raksti tiesu varas institūciju tiesībās, pēc autora domām, būtu iekļaujami sadaļā „Valsts tiesību apakšnozare”, jo tiesu varas institūciju tiesības ir tiesību normu kopums, kas regulē attiecības, kuras nosaka tiesu sistēmu un tās darbības principus, kā arī tiesu sistēmai piederīgo (prokuroru, advokātu, notāru, tiesu izpildītāju) un ar tās darbību saistīto personu (institūciju – tiesu administrēšana, ar lietu izskatīšanu tiesā saistīto) kompetenci, t. i. viena valsts varas atzara kompetenci, darba organizāciju un principus. Līdz ar to pētniecība šajā neiekļaujas nedz civiltiesību apakšnozarē, nedz krimināltiesību apakšnozarē.
- ¹⁴ Tas izskaidrojams ar izdevēja (Baltijas Starptautiskās akadēmijas) pamatdarbības virziena nodrošināšanu.

Zusammenfassung

In dem Artikel „Der Zeitschrift ist 20“ setzt der Autor ein Ziel, die Publikationen zu verallgemeinern und die Übereinstimmung des Inhaltes der Zeitschrift mit den vom Gründer (Polizeiakademie Lettlands) und den Herausgebern der Zeitschrift (Polizeiakademie Lettlands und Baltische Internationale Akademie) festgelegten Zielen zu bewerten. Eine solche Analyse wurde in den zwanzig Jahren der Existenz der Zeitschrift nicht durchgeführt. In jedem von 80 Zeitschriftenheften stellte die Redaktion des Magazins qualitativ hochwertige Publikationen zur Verfügung, die den Aufgaben des Gründers und Verlegers sowie die Anforderungen des Wissenschaftsrates von Lettland völlig entsprechen. Die Veränderung der Verlage wirkte sich nicht auf die Universalität und Qualität der Publikationen

aus. Mehr als 70% der Publikationen sind in der Liste der allgemein anerkannten wissenschaftlichen Publikationen der wissenschaftlichen Auflagen des Wissenschaftsrates von Lettland enthalten. Die Zeitschrift *Administratīvā un Kriminālā Justīcija* (Verwaltungs- und Strafjustiz) ist die einzige in Lettland, die regelmäßig die Forschung in den verschiedenen Teilbereichen der Rechtswissenschaft publiziert: Kriminalistik und Theorie der operativen Fahndungstätigkeit; Polizeirecht.

Аннотация

В статье автор ставит цель обобщить публикации и дать оценку соответствия содержания журнала целям, которые установил учредитель (Академия полиции Латвии) и издатели журнала (Академия полиции Латвии и Балтийская Международная академия). Такое исследование за двадцать лет существования журнала еще не проводилось. Редакционная коллегия в 80-ти номерах журнала обеспечила высококачественные публикации, которые соответствовали задачам, установленным учредителем и издателями, а также требованиям Совета Науки Латвии. Изменение издателей не повлияло на универсальность и качество публикаций. Более 70% составляют публикации разделов, которые включены в Список общепризнанных рецензируемых научных изданий Совета Науки Латвии. Журнал *Administratīvā un Kriminālā Justīcija* (Административная и Криминальная Юстиция) является единственным в Латвии, который регулярно публикует исследования в подотраслях юридической науки: криминалистика и теория оперативно-розыскной деятельности, полицейское право.